

مرکز تحقیقات فقهی و حقوقی
معاونت آموزش

مهر حوزه آزمون

امتحانات ورودی سطح چهار «گرایش فقه و اصول»

سال تحصیلی ۹۷-۹۶

سؤالات تشریحی

مست‌گزاری: ۱۰ صبح
نمود: ۴۰
مست‌انگونی: ۱۲۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: محل برگزاری:

* در مورد ماده امتحانی اصول فقه، توجه به نکات زیر لازم است:

۱. لازم است داوطلب پس از انتخاب یکی از دو منبع «الحلقة الثالثة» و «كفاية الاصول» نسبت به پاسخ اقدام نماید.
۲. در صورت پاسخ به هر دو منبع، امتیاز هر دو منبع باطل خواهد شد.

دروس فی علم الاصول «الحلقة الثالثة»

* داوطلب می‌بایست فقط به یکی از دو متن درسی (الحلقة الثالثة یا كفاية الاصول) پاسخ دهد.

۱- مراد از «سیره محقق صغرای حکم شرعی» را به همراه مثال تبیین کرده، دو فرق آن را با «سیره کاشف از دلیل شرعی» بنویسید.

۴

۲- تحویل قطع طریقی به قطع موضوعی در «دلیل عقلی» را تبیین کرده، یک دلیل شهید صدر (ره) بر عدم قبول آن را بنویسید.

۴

۳- با توجه به عبارت «و قد اعترض الشيخ الأنصاري (ره) على دعوى إطلاق اسم الموصول باستلزامه استعمال الهيئة القائمة بالفعل و المفعول فى معنيين» اشکال شیخ (ره) بر دلالت آیه شریفه «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا أَلًا مَا آتَاهَا» (طلاق: ۷) را توضیح داده و جواب شهید صدر (ره) از آن را بنویسید.

۴

۴- مرحوم خوئی (ره) در وجه عدم جریان استصحاب در شبهه حکمیه می‌فرماید: «ان عدم جریان الاستصحاب فى الشبهة الحكمية ينشأ من التعارض بين استصحاب المجعول و استصحاب عدم الجعل». وجه ایشان را در ضمن یک مثال توضیح دهید.

۴

كفاية الاصول

* داوطلب می‌بایست فقط به یکی از دو متن درسی (الحلقة الثالثة یا كفاية الاصول) پاسخ دهد.

۵- عبارت «ربما قيل فى الدوران بين الرجوع الى الهيئة او المادة بترجيح الاطلاق فى طرف الهيئة و تقييد المادة لوجهين ... ثانيهما ان تقييد الهيئة يوجب بطلان محل الاطلاق فى المادة بخلاف العكس» را تبیین کرده، مراد از قيود هیئت و ماده چیست؟

۴

۶- چرا بعضی «قید مندوحه» را در بحث «اجتماع امر و نهی» دخیل می‌دانند؟ نظر صاحب کفایه (ره) را درباره آن توضیح دهید.

۴

۷- با توجه به عبارت «و اما القول بكون الخروج عن الدار المغصوبة مأموراً به و منهياً عنه، فيه ان الاجتماع هاهنا لو سلم انه لا يكون بمحال، لتعدد العنوان و كونه مجدياً في رفع غائلة التضاد، كان محالاً لاجل كونه طلب المحال، حيث لا مندوحة هنا، و ذلك لضرورة عدم صحة تعلق الطلب و البعث حقيقة بما هو واجب او ممتنع، و لو كان الوجوب او الامتناع بسوء الاختيار» قول مزبور و ردّ مرحوم آخوند (ه) را توضیح دهید.

۴

۸- دو اشکال «عدم یقین به ثبوت در حق حاضرین» و «یقین به ارتفاع به نسخ شریعت» بر استصحاب شرایع سابق را تبیین کرده، پاسخ دهید.

۴

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية ۲. المكاسب

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية:

۹- با توجه به عبارت: «و یرث الدية كل مناسب للمقتول و مسابب له کغيرها من أمواله لعموم آية أولي الأرحام فإنهم جمع مضاف و فی إرث المتقرب بالأم لها قولان مأخذهما ما سلف و دلالة رواية محمد بن قيس و عبد الله بن سنان و عبيد بن زرارة عن الباقر و الصادق علیهما السلام بحرمان الإخوة من الأم و ألحق غیرهم من المتقرب بها بهم لمفهوم الموافقة و استقربه المصنف فی الدروس بعد حکمه بقصر المنع علی موضع النص» به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) مقصود از «مسابب» و «مناسب» در عبارت فوق چیست؟ ۰/۵ نمره

ب) چگونه «عموم» از آیه اولی الارحام استفاده می شود؟ ۰/۵ نمره

ج) دلیل ارث متقرب به ام یا عدم آن چیست؟ ۱/۵ نمره

د) دیدگاه مصنف در دروس را توضیح دهید. ۱/۵ نمره

۴

۱۰- با توجه به عبارت «و هو ينقسم أربعة أقسام و هي ما عدا المباح و هو متساوي الطرفين من الأحكام الخمسة فإنه لا يكون كذلك بل إما راجح أو مرجوح مع المنع من النقيض و تعيينه أم لا و تفصيلها أنه إما حرام و هو طلاق الحائض لا مع المصحح له و كذا النفساء و في طهر جامعها فيه و هي غير صغيرة و لا يائسة و لا حامل مع علمه بحالها أو مطلقاً نظراً إلى أنه لا يستثنى للغائب إلا كونها حائضاً عملاً بظاهر النص» به سوالات زیر پاسخ دهید.

۴

الف) عبارتی که زیر آن خط کشیده شده را تبیین نمایید. ۱ نمره

ب) چه اموری مصحح طلاق حایض است؟ ۰/۷۵ نمره

ج) عبارت: «و هي غير صغيرة و لا يائسة» در مقام بیان چه مطلبی است؟ توضیح دهید. ۱ نمره

د) مقصود از «مطلقاً» چیست؟ دلیل آن را بیان کنید. ۱/۲۵ نمره

۱۱- با توجه به عبارت «يمكن أن يستدل للحرمة بصحیحة محمد بن مسلم قال: سألت أبا عبد الله عليه السلام عن تماثيل الشجر و الشمس و القمر؟ قال: لا بأس ما لم يكن شيئاً من الحيوان، و رواية: أن علياً عليه السلام يكره الصور في البيوت، بضميمة ما ورد أن علياً عليه السلام لم يكن يكره الحلال» به سؤالات ذیل پاسخ دهید.

۴

(الف) دلالت روایت اول بر حرمت نگهداری تصاویر حرام را تبیین کنید.

(ب) دلالت روایت دوم بر حکم مذکور را توضیح دهید.

(ج) اشکال مرحوم شیخ بر دلالت روایت اول را بنویسید.

(د) اشکال مرحوم شیخ بر دلالت روایت دوم را هم بنویسید.

۱۲- با توجه به عبارت «يحرم اللعب بآلات القمار من دون رهن، لرواية: (و أما الميسر فالنرد و الشطرنج و كل قمار ميسر ... و كل هذا بيعه و شرائه و الانتفاع بشئ من هذا حرام محرم) و ليس المراد بالقمار هنا المعنى المصدري» به سؤالات ذیل پاسخ دهید.

۴

(الف) معنای مصدري قمار چیست؟

(ب) چرا در این روایت معنای مصدري مراد نیست؟

(ج) مراد از قمار در این روایت چیست؟

(د) چرا این معنا از قمار مراد است؟ (ذکر یک دلیل کافی است)

۱۳- با توجه به عبارت «مورد الكلام (في مسألة حرمة التكبسب بالواجبات) ما اذا كان للواجب على العامل منفعة تعود الى من يبذل بازائه المال ... فمثل فعل الشخص صلاة الظهر عن نفسه لا يجوز أخذ الاجرة عليه ... و من هنا يعلم فساد الاستدلال على هذا المطلب بمنافاة ذلك للإخلاص في العمل لانتقاض طردا و عكسا» به سؤالات ذیل پاسخ دهید.

۴

(الف) مورد بحث در مسأله مذکور را با ذکر دلیل بیان کنید.

(ب) چرا أخذ اجرت بر نماز ظهری که مکلف برای خودش می خواند، جایز نیست؟

(ج) «نقض طردی» که در عبارت آمده است را با مثال توضیح دهید.

(د) «نقض عکسی» که در عبارت آمده است را با مثال توضیح دهید.

کلیات فی علم الرجال

کلیات فی علم الرجال:

۱۴- با توجه به عبارت «إن علم الرجال علم منکر يجب التحرز عنه، لان فيه تشهيرا للناس» دلیل قائلین به عدم نیاز به علم رجال را توضیح دهید. سه اشکال مصنف بر این استدلال را بنویسید.

۴

با آرزوی موفقیت